

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

Brüssel, 13. november 2015
(OR. en)

2014/0185 (COD)

PE-CONS 52/15

TELECOM 178
COMPET 421
CODEC 1243

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS, millega luuakse Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks koosvõime alaste lahenduste ja ühiste raamistike programm (ISA² programm) - kui avaliku sektori ajakohastamise vahend

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
OTSUS (EL) 2015/...,**

...,

**millega luuakse Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks
koosvõime alaste lahenduste
ja ühiste raamistike programm (ISA² programm)
- kui avaliku sektori ajakohastamise vahend**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 172,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ ELT C 12, 15.1.2015, lk 99.

² ELT C 140, 28.4.2015, lk 47.

³ Euroopa Parlamendi 11. novembri 2015. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Ministrid on mitmes ministrite deklaratsioonis (24. novembril 2005 Manchesteris, 19. septembril 2007 Lissabonis, 18. novembril 2009 Malmös ja 19. aprillil 2010 Granadas) kutsunud komisjoni üles hõlbustama liikmesriikidevahelist koostööd, kasutades selleks piiriüleseid ja valdkondadevahelisi koosvõime alaseid lahendusi, mis võimaldaksid pakkuda tõhusamaid ja turvalisemaid avalikke teenuseid. Peale selle tunnistasid liikmesriigid, et paremaid avalikke teenuseid tuleb pakkuda vähemate vahenditega ning et e-valitsuse potentsiaali saab suurendada Euroopa haldusasutuste koostöökultuuri edendamise ja koosvõime tingimuste parandamisega.
- (2) Oma 19. mai 2010. aasta teatises „Euroopa digitaalne tegevuskava”, mis on üks strateegia „Euroopa 2020” juhtalgatusi, rõhutas komisjon, et koosvõime on oluline selleks, et kasutada maksimaalselt ära info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) sotsiaalset ja majanduslikku potentsiaali, ning sellest tulenevalt saab digitaalarengu tegevuskava olla tõhus üksnes siis, kui koosvõime on tagatud.
- (3) Oma 16. detsembri 2010. aasta teatises „Euroopa avalike teenuste koosvõime alused” esitles komisjon Euroopa koosvõime strateegiat ja Euroopa koosvõime raamistikku.
- (4) Koosvõime hõlbustab poliitika edukat elluviimist ning sellel on suur potentsiaal aidata vältida piiriüleseid e-tõkkeid ja soodustada seeläbi uute või veel arenemisjärgus ühiste avalike teenuste loomist või juurutamist liidu tasandil. Koosvõimest sõltub eeskätt järgmistes põhjendustes kirjeldatud valdkondade poliitika tõhus ja tulemuslik elluviimine.

- (5) Siseturu valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/123/EÜ,¹ et liikmesriigid pakuksid teenuseosutajatele võimalust teha kõiki toiminguid ja täita kõiki formaalsusi, mida on vaja teenuse osutamiseks väljaspool nende asukohaliikmesriiki, elektrooniliselt ja piiriülevalt.
- (6) Äriühinguõiguse valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2012/17/EL² liikmesriikide keskregistrite, äriregistrite ja äriühingute registrite koosvõime tagamist keskse platvormi kaudu. Äriühingute registrite vastastikuse sidumisega tagatakse registritevaheline piiriülene teabevahetus ning hõlbustatakse liidu tasandil ettevõtjate ja kodanike juurdepääsu äriühinguid käsitlevale teabele, suurendades sellega liidu ettevõtluskeskkonna õiguskindlust.
- (7) Keskkonna valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2007/2/EÜ,³ et tuleb vastu võtta ühised rakenduseeskirjad, milles sätestatakse koosvõime tehniline kord. Kõnealuses direktiivis nõutakse eeskätt riiklike taristute kohandamist tagamaks, et ruumiandmekogumid ja -teenused on kogu liidus koosvõimelised ja kättesaadavad.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2012. aasta direktiiv 2012/17/EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/666/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2005/56/EÜ ja 2009/101/EÜ keskregistrite, äriregistrite ja äriühingute registrite sidestamise osas (ELT L 156, 16.6.2012, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

- (8) Justiits- ja siseküsimuste valdkonnas tuginevad Euroopa andmebaaside suurendatud koosvõimele viisainfosüsteem,¹ teise põlvkonna Schengeni infosüsteem,² Euroopa sõrmejälgede võrdlemise süsteem³ ja Euroopa e-õiguskeskkonna portaal⁴. Lisaks võttis nõukogu 24. septembril 2012 vastu järelused, milles tehakse ettepanek võtta kasutusele Euroopa õigusaktide identifikaator ning rõhutatakse vajadust võtta kasutusele liikmesriikide ametlikes väljaannetes avaldatud õigusteabe koosvõimelise otsingu ja vahetamise vahendi, kasutades selleks kordumatuid identifikaatoreid ja struktureeritud metaandmeid. Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise Euroopa ameti ning käesoleva otsusega loodava programmi vaheline koostöö võib luua sünergiat, mis võib olla kasulik nende vastavate eesmärkide saavutamiseks.
- (9) Kohalike, riiklike ja Euroopa haldusasutuste koosvõime aitab saavutada eesmärke, mis Euroopa Parlament seadis oma 29. märtsi 2012. aasta resolutsioonis ELi kodakondsust käsitleva 2010. aasta aruande ja ELi kodanike õigusi piiravate takistuste kõrvaldamise kohta.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 381, 28.12.2006, lk 4).

³ Nõukogu 11. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2725/2000, mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist Dublini konventsiooni tõhusa kohaldamise eesmärgil (EÜT L 316, 15.12.2000, lk 1).

⁴ <https://e-justice.europa.eu>

- (10) Tolli, maksude ja aktsiiside valdkonnas on koosvõime olnud väga oluline edu tagamise tegur selliste kõiki liikmesriike hõlmavate üleeuroopaliste IKT-süsteemide haldamisel, mis toetavad programmide „Fiscalis 2013” ja „Toll 2013” alusel rahastatavaid koosvõimelisi äriteenuseid. Neid programme rakendavad ja juhivad komisjon ja liikmesriikide haldusasutused. Programmide „Fiscalis 2013” ja „Toll 2013” raames loodud hüved on kättesaadavad jagamiseks ja korduvkasutamiseks teistes poliitikavaldkondades. Lisaks sellele kutsuti nõukogu 26. mai 2014. aasta järeldustes ELi tolliliidu juhtimise reformi kohta liikmesriike ja komisjoni üles koostama ühiselt juhitavaid ja käitatavaid IT-süsteeme käsitlevat strateegiat kõigi tolliga seotud valdkondade jaoks.
- (11) Tervisevaldkonnas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/24/EL¹ sätestatud raamistik ohututele ja kvaliteetsetele piiriülestele tervishoiuteenustele juurdepääsu hõlbustamiseks. Konkreetsemalt loodi kõnealuse direktiiviga e-tervise võrgustik, et lahendada elektrooniliste tervisesüsteemide koosvõimega seotud probleeme. E-tervise võrgustiku raames võidakse vastu võtta suuniseid, mis käsitlevad planeerimata ja erakorralise arstiabi korral piiriüleselt vahetatavaid miinimumandmeid ning e-retseptidega seotud piiriüleseid teenuseid.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiiv 2011/24/EL patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius (ELT L 88, 4.4.2011, lk 45).

- (12) Euroopa fondide valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013¹ artiklis 122, et kogu teabevahetus toetusesaajate ning korraldus-, sertifitseerimis-, auditeerimis- ja vahendusasutuste vahel toimuks elektrooniliste teabevahetussüsteemide kaudu. Kõnealused süsteemid peaksid hõlbustama koosvõimet liikmesriikide ja liidu raamistikega ning võimaldama toetusesaajatel esitada kogu nõutav teave ühe edastuskorraga.
- (13) Avaliku sektori teabe valdkonnas rõhutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/37/EL,² et kui see on võimalik ja asjakohane, peaksid avaliku sektori asutused tegema dokumendid võimalikult täpselt ja detailselt kättesaadavaks avatud ja masinloetavas vormingus koos metaandmetega ning sellises vormingus, mis tagab koosvõime, korduvkasutatavuse ja juurdepääsetavuse.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/37/EL, millega muudetakse direktiivi 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 175, 27.6.2013, lk 1).

- (14) E-identimise valdkonnas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 910/2014¹ loodud riiklike e-identimise süsteemide koosvõime jaoks koosvõime raamistik.
- (15) IKT standardimise valdkonnas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1025/2012² osutatud koosvõimele kui olulisele standardimise väljundile.
- (16) Teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1291/2013,³ millega luuakse raamprogramm „Horisont 2020”, selgelt öeldud, et koosvõimelised IKT-lahendused ja -standardid on peamised edu võimaldavad tegurid tööstusettevõtete vahelise partnerluse saavutamiseks liidu tasandil. Ühiste, avatud tehnoloogial põhinevate platvormide ümber toimuv koostöö mõjub ka väljapoole ja see mõju võimendub, mistõttu paljudel sidusrühmadel on võimalik arengust kasu saada ja teha täiendavaid uuendusi.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

- (17) Riigihangete valdkonnas nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2014/23/EL,¹ 2014/24/EL² ja 2014/25/EL³ liikmesriikidelt e-hangete rakendamist. Neis on sätestatud, et elektrooniliseks teabevahetuseks kasutatavad vahendid ja seadmed, nagu ka nende tehnilised omadused, peavad olema koosvõimelised üldkasutatavate IKT-toodetega. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/55/EL⁴ nähakse lisaks ette riigihangete raames e-arveldamise Euroopa standardi väljatöötamine, et tagada e-arveldamissüsteemide koosvõime kogu liidus.
- (18) Seetõttu on oluline, et koosvõimega ja selle võimaliku kasutamisega seotud poliitikat koordineeritaks liidu tasandil ning seda tehtaks viisil, mis on võimalikult tõhus ja lõppkasutajate olukorda enim arvestav. Selleks, et kaotada liidus koosvõime maastiku killustatus, tuleks edendada ühist arusaama koosvõimest liidus ja terviklikku lähenemisviisi koosvõime alastele lahendustele.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul (ELT L 133, 6.5.2014, lk 1).

- (19) Koosvõime on ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1316/2013¹ lairibataristute ja -teenuste valdkonnas loodud Euroopa ühendamise rahastu keskne element. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 283/2014² (milles käsitletakse üleeuroopalisi telekommunikatsioonitaristu valdkonna võrke hõlmavaid suuniseid) on selgelt märgitud, et Euroopa ühendamise rahastu tegevusprioriteetideks on üleeuroopaliste digiteenuste taristute koosvõime, ühenduvus, jätkusuutlik kasutuselevõtt, toimimine ja ajakohastamine ning nende koordineerimine liidu tasandil. Määrusega (EL) nr 283/2014 kehtestatakse eelkõige sellised alustaristud nagu e-identimine, elektrooniline edastamine ja automaattõlge, et hõlbustada piiriülest koosvõimet.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 283/2014, milles käsitletakse üleeuroopalisi telekommunikatsioonitaristu valdkonna võrke hõlmavaid suuniseid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1336/97/EÜ (ELT L 86, 21.3.2014, lk 14).

- (20) Poliitilisel tasandil on nõukogu kutsunud korduvalt üles suurendama Euroopa koosvõimet ja tegema jätkuvalt jõupingutusi Euroopa haldusasutuste ajakohastamiseks. Euroopa Ülemkogu võttis 24. ja 25. oktoobril 2013 vastu järeldused, milles toonitatakse, et haldusasutuste ajakohastamine peaks jätkuma selliste koosvõimel põhinevate teenuste nagu e-valitsus, e-tervis, e-arveldamine ja e-hanked kiire kasutuselevõtuga. Liikmesriikide aktiivne osalemine on hädavajalik, et tagada liidus koosvõimelise e-ühiskonna kiire juurutamine ja haldusasutuste osalemine internetipõhiste menetluste kasutamise soodustamises. Mõjusama, lihtsama ja kasutajasõbralikuma e-halduse loomiseks võib olla lisaks vaja ka liikmesriikide toetusel toimuvat mõningast kohandamist Euroopa haldusasutustes. Tõhusad internetipõhised avalikud teenused on hädavajalikud selleks, et suurendada ettevõtete ja kodanike usaldust digiteenuste vastu.

- (21) Kui koosvõime alaseid väljaavaateid käsitleda ühe valdkonna piires, kaasneb sellega risk, et erinevate või kokkusobimatute lahenduste kasutusele võtmisega riigi või valdkonna tasandil luuakse uued e-tõkked, mis takistavad siseturu ja sellega seotud liikumisvabaduste nõuetekohast toimimist, ning kahjustatakse turgude avatust ja konkurentsivõimet ning ettevõtetele ja kodanikele üldhuviteenuste osutamist. Nimetatud riski maandamiseks peaksid liikmesriigid ja liit rohkem ühiselt pingutama selle nimel, et vältida turu killustumist. Nad peaksid tagama õigusaktide rakendamisel piiriülese või valdkondadevahelise koosvõime, vähendades samal ajal halduskoormust ja kulusid ning suurendades tõhusust, ning nad peaksid edendama ühiselt kokku lepitud IKT-lahendusi, tagades samal ajal nõuetekohase juhtimise.
- (22) Ühiste lahenduste kasutuselevõtmisel, täiustamisel või kasutamisel peaksid kõik algatused asjakohasel juhul tuginema kogemuste ja lahenduste jagamisele ning parimate tavade, tehnoloogilise neutraalsuse ja kohandatavuse vahetamisele ja edendamisele või olema sellega seotud, kusjuures alati tuleks kohaldada turvalisuse, eraelu puutumatuse ja isikuandmete kaitse põhimõtteid. Sellega seoses tuleks edendada kooskõla Euroopa koosvõime raamistiku, avatud tehniliste kirjelduste ja standarditega.

- (23) Selleks et täita liiduülese poliitika kohaseid nõudeid, on püütud üldiste ja valdkondlike koosvõime strateegiate, õigusraamistike, suuniste, teenuste ja vahendite sidusat arengut ja rakendamist tagada mitme järjestikuse programmiga, nagu: i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsustega nr 1719/1999/EÜ¹ ja nr 1720/1999/EÜ² loodud haldusasutuste vahelise andmevahetuse programm (1999–2004) (IDA programm); ii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega 2004/387/EÜ³ loodud üleeuroopaliste e-valitsuse teenuste koostalitusvõimelise osutamise programm riiklikele haldusasutustele, ettevõtetele ja kodanikele (2005–2009) (IDABC programm) ja iii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 922/2009/EÜ⁴ loodud Euroopa haldusasutuste koostalitusvõime alaste lahenduste programm (2010–2015) (ISA programm). Käesoleva otsusega loodav programm peaks põhinema nimetatud programmide rakendamise käigus saadud kogemustel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 1999. aasta otsus nr 1719/1999/EÜ haldusasutustevahelise elektroonilise andmevahetuse (IDA) üleeuroopalisi võrke käsitlevate suuniste, sealhulgas ühist huvi pakkuvate projektide piiritlemise kohta (EÜT L 203, 3.8.1999, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 1999. aasta otsus nr 1720/1999/EÜ, millega võetakse vastu meetmed haldusasutustevahelise elektroonilise andmevahetuse (IDA) üleeuroopaliste võrkude koostalitlusvõime ja nendesse pääsemise tagamiseks (EÜT L 203, 3.8.1999, lk 9).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta otsus 2004/387/EÜ üleeuroopaliste e-valitsuse teenuste koostalitusvõimelise osutamise kohta riiklikele haldusasutustele, ettevõtetele ja kodanikele (IDABC) (ELT L 144, 30.4.2004, lk 62).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta otsus nr 922/2009/EÜ Euroopa haldusasutuste koosvõimealaste lahenduste (ISA) kohta (ELT L 260, 3.10.2009, lk 20).

- (24) IDA, IDABC ja ISA programmide raames toimunud tegevus on aidanud märkimisväärselt kaasa koosvõime tagamisele Euroopa haldusasutuste elektroonilises teabevahetuses. Oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsioonis e-valitsuse kui konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu juhtiva jõu kohta tunnustas Euroopa Parlament ISA programmi panust ja üldist osa Euroopa haldusasutuste koosvõime alaste lahenduste ja raamistike määratlemisel, edendamisel ja toetamisel, koostoime saavutamisel ning lahenduste korduvkasutamise edendamisel ning haldusasutuste koosvõime alaste nõuete muutmisel digiteenuseid käsitlevateks tehnilisteks kirjeldusteks ja standarditeks.
- (25) Otsus nr 922/2009/EÜ kaotab kehtivuse 31. detsembril 2015. Seetõttu on Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks vaja uut koosvõime alaseid lahendusi ja ühiseid raamistikke käsitlevat liidu programmi („ISA² programm”) liidus koosvõime suhtes tervikliku lähenemisviisi väljatöötamiseks, säilitamiseks ja edendamiseks, et kaotada liidu koosvõime maastiku killustatus ja vältida e-tõkkeid, hõlbustada ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelist ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste ja ettevõtete ja kodanike vahelist tõhusat ja tulemuslikku piiriülest või valdkondadevahelist elektroonilist suhtlemist, teha kindlaks, luua ja võtta kasutusele liidu poliitika ja meetmete elluviimist toetavad koosvõime alased lahendused ning hõlbustada koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamist Euroopa haldusasutustes.

- (26) Lisaks Euroopa haldusasutustele on ka ettevõtted ja kodanikud koosvõime alaste lahenduste lõppkasutajad, sest nad kasutavad haldusasutuste pakutavaid elektroonilisi avalikke teenuseid. Kasutajakesksuse põhimõte on rakendub eelkõige koosvõime alaste lahenduste lõppkasutajatel. Ettevõtete all tuleks mõista eelkõige väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd) ja mikroettevõtjaid, arvestades nende suurt tähtsust liidu majanduse jaoks.
- (27) ISA² programmi raames loodavad või rakendatavad ühised raamistikud ja lahendused peaksid looma koostalitlusvõime maastiku, et hõlbustada Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike vahelist suhtlust ning tagada piiriülene või valdkondadevahelise koosvõime ja selle toimimist hõlbustada.
- (28) ISA² programmi alusel peaks olema võimalik meetmeid rakendada mitmeetapilist metoodikat kasutades.
- (29) Kuna üha enam avalikke teenuseid muutub vaikimisi digitaalseks, on oluline maksimeerida IKT-lahendustele tehtavate avaliku sektori kulutuste tõhusust. Niisugust tõhusust tuleks soodustada, tagades, et nende teenuste osutamist kavandatakse piisavalt varases järgus ja et võimaluse korral lahendusi jagatakse ja korduvkasutatakse, et neile tehtud avaliku sektori kulutuste tasuvust maksimeerida. ISA² programm peaks selle eesmärgi saavutamisele kaasa aitama.
- (30) Koosvõime ja sellest tulenevalt ISA² programmi raames loodavad ja kasutatavad lahendused on väga vajalikud selleks, et kasutada täielikult ära e-valitsuse ja e-demokraatia potentsiaali, võimaldades ühtsete kontaktpunktide rakendamist ning läbipaistvate avalike läbivteenuste pakkumist, mis tähendab väiksemat halduskoormust ja väiksemaid kulusid.

- (31) Ettevõtted ja kodanikud kui lõppkasutajad peaksid samuti saama kasutada Euroopa haldusasutuste ühiseid, korduvkasutatavaid ja koosvõimelisi klienditeenuseid, mis saavad tuge nimetatud asutuste asjaajamise ja dokumendihaldusega seotud tööprotsesside paremast integreerimisest ja andmevahetusest.
- (32) Liit peaks kogu oma tegevuses järgima võrdse kohtlemise põhimõtet. Liidu institutsioonid, organid ja asutused peaksid kohtlema liidu kodanikke võrdselt. Liit peaks võtma arvesse sotsiaalse tõrjutuse vastase võitlusega seotud nõudeid. Seepärast tuleks kõikjal liidus lähtuda avalike teenuste koosvõimega seotud strateegiate väljatöötamisel teenuste üldkättesaadavusest, pöörates tähelepanu kõige ebasoodsamas olukorras olevatele kodanikele ja hõredalt asustatud piirkondadele, et võidelda digitaalse lõhe ja tõrjutuse vastu, nagu nõudis Euroopa Parlament oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsioonis e-valitsuse kui konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu juhtiva jõu kohta. Elektrooniliste avalike teenuste rakendamine Euroopa haldusasutuste poolt eeldab kaasavat lähenemisviisi (e-kaasatus), mille raames vajaduse korral pakutakse tehnilist tuge ja koolitust, et vähendada erinevusi IKT-lahenduste kasutamisel, ning mis hõlmab mitme kanali kasutamist, muu hulgas vajaduse korral teenustele juurdepääsu säilitamist ka traditsioonilisel viisil.

- (33) ISA² programmi raames tuleks koosvõime alaseid lahendusi arendada kooskõlas lõppkasutajate õigusega pääseda juurde teabele ja sisule ja seda levitada, kasutada ja pakkuda rakendusi ja teenuseid ning kasutada vabalt valitud lõppseadmeid, olenemata lõppkasutaja või teenuse pakkuja asukohast või teabe, sisu, rakenduse või teenuse asukohast, päritolust või sihtpunktist, kasutades selleks internetiühendust, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruses (EL) 2015/....^{1*}.
- (34) ISA² programm peaks olema vahend, mille abil ajakohastada Euroopa haldusasutusi. Euroopa haldusasutuste ajakohastamine ja nende koosvõime suurendamine annab olulise panuse digitaalse ühtse turu väljakujundamisse, et võimaldada kodanikel saada täiel määral kasu koosvõimelistest e-teenustest, sh e-valitsusest ja e-tervisest, seades esmatahtsale kohale selliste takistuste nagu ühenduseta e-teenused kõrvaldamise. Koosvõime puudumine õhnestab sageli digitaalsete läbivteenuste rakendamist ning ettevõtetele ja kodanikele mõeldud ühtsete kontaktpunktide väljaarendamist.
- (35) Koosvõime on otseselt seotud avatud tehniliste kirjelduste ja standardite kasutamisega ning neist sõltuv. ISA² programmiga tuleks edendada ja vajaduse korral toetada olemasolevate koosvõime alaste lahenduste osalist või täielikku standardimist. Standardimine tuleks saavutada koos liidu tasandil toimuva muu standardimistegevusega, koostöös Euroopa standardiorganisatsioonide ja teiste rahvusvaheliste standardiorganisatsioonidega.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2015/..., millega nähakse ette avatud interneti käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT L ...).

* ELT: palun lisada dokumendis st 10788/15 esitatud määruse kuupäev, number ja avaldamisviide.

- (36) Tänu koosvõime tagamisele on Euroopa haldusasutused piisavalt avatud ja paindlikud, et areneda ja suuta hõlmata uusi väljakutseid ja uusi valdkondi. Koosvõime on vajalik selleks, et vältida tehnoloogilist kinnistamist, võimaldada tehnilist arengut ja edendada innovatsiooni. Koosvõimeliste lahenduste ja ühiste raamistike arendamise abil peaks ISA² programm andma panuse Euroopa haldusasutuste koosvõimesse, järgides tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet, et vältida kinnistamist ning võimaldada suuremat konkurentsi ja innovatsiooni, mis parandab liidu ülemaailmset konkurentsivõimet.
- (37) Euroopa haldusasutuste ajakohastamine on strateegia „Euroopa 2020” ja digitaalse ühtse turu edukat elluviimist silmas pidades üks põhiprioriteete. Sellega seoses selgub komisjoni 2011., 2012. ja 2013. aastal avaldatud majanduskasvu analüüsides, et Euroopa haldusasutuste töö kvaliteet mõjutab vahetult majanduskeskkonda ning seepärast on see tootlikkuse, konkurentsivõime, majanduskoostöö, kasvu ja tööhõive soodustamisel otsustava tähtsusega. See kajastub selgelt riigipõhistes soovitustes, kus kutsutakse üles võtma Euroopa haldusasutuste reformimiseks konkreetseid meetmeid.
- (38) Määrus (EL) nr 1303/2013 sisaldab valdkondlikku eesmärki „riigiasutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse edendamine”. Seda arvesse võttes tuleks ISA² programmi koostööstada muude algatustega, mis aitavad kaasa Euroopa haldusasutuste ajakohastamisele, eelkõige seoses koosvõime alase tööga, ning püüda saavutada nendega koostoimet.

- (39) Euroopa haldusasutuste koosvõime puudutab kõiki haldustasandeid: liidu, riiklikku, piirkondlikku ja kohalikku tasandit. Seepärast on oluline tagada võimalikult laialdane osalemine ISA² programmis ning lahenduste puhul võtta arvesse nende tasandite vastavaid vajadusi ning, kui see on asjakohane, ettevõtete ja kodanike vajadusi.
- (40) Riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke haldusasutusi saab toetada nende jõupingutustes Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide erivahendite abil, eelkõige osas, mis puudutab institutsioonilise suutlikkuse suurendamist, mis asjakohasel juhul hõlmab Euroopa haldusasutuste töötajate koolitamist. ISA² programmi raames tehtav tihe koostöö peaks muutma sellistest vahenditest oodatava kasu võimalikult suureks, tagades, et rahastatavad projektid viiakse vastavusse selliste kogu liitu hõlmavate koosvõime raamistikega nagu Euroopa koosvõime raamistik.
- (41) Käesolevas otsuses nähakse ette kogu ISA² programmi kestuse ajaks rahastamispakett, mis on Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase eelarvemenetluse raames peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)¹ punkti 17 tähenduses.
- (42) Kaaluda tuleks võimalust kasutada ühinemiseelse abi vahendeid, et hõlbustada kandidaatriikide ISA² programmis osalemist ning sellekohaste lahenduste kasutuselevõttu ja rakendamist nimetatud riikides.

¹ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

- (43) ISA² programm peaks aitama ellu viia kõiki edasisi strateegia „Euroopa 2020” ja digitaalarengu tegevuskava kohaseid algatusi. Vältimaks jõupingutuste kattuvust, peaks ISA² programm võtma arvesse liidu muid programme ja algatusi, mis käsitlevad IKT-lahendusi, -teenuseid ja -infrastruktuure, eeskätt Euroopa ühendamise rahastut, raamprogrammi „Horisont 2020” ning komisjoni 15. detsembri 2010. aasta teatise põhjal kehtestatud Euroopa e-valitsuse tegevuskava 2011–2015. Komisjon peaks koordineerima neid tegevusi ISA² programmi rakendamisel ja koosvõimet mõjutavate edasiste algatuste kavandamisel. Ratsionaliseerimise eesmärgil tuleks ISA² programmi komitee kohtumiste kavandamisel võtta võimalikult palju arvesse muude asjakohaste liidu algatuste ja programmidega seotud kohtumiste ajakava.

- (44) Kõigi selliste ISA² programmi raames rakendatavate lahenduste suhtes, mis hõlmavad isikuandmete töötlemist, tuleks kohaldada liidu õigusaktides sätestatud põhimõtteid ja sätteid, mis reguleerivad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 95/46/EÜ¹ ja 2002/58/EÜ² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001³. Vastavalt tuleks selliste lahenduste puhul rakendada sobivaid tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid, et tagada liidu õiguses sätestatud andmekaitse nõuete täitmine. Eelkõige tuleks vaadata isikuandmeid töödelda vaid juhul, kui need on andmete kogumise eesmärgi silmas pidades piisavad ja asjakohased ega ole ülemääraseks. Koosvõime alaste lahenduste väljatöötamisel ja rakendamisel tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta nende mõju isikuandmete kaitsele.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- (45) ISA² programmi hindamisel peaks komisjon pöörama erilist tähelepanu sellele, kas loodud ja rakendatud lahenduste mõju avaliku sektori ajakohastamisele ning kodanike ja VKEde vajaduste rahuldamisele on positiivne või negatiivne, nt kas need vähendavad nende kulusid ja halduskoormust ning tugevdavad ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelisi ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste ja ettevõtete ja kodanike vahelisi sidemeid.
- (46) ISA² programmi jaoks vajaduse korral teenuste sisseostmist reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012¹ ning direktiividega 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL.
- (47) Selleks et tagada käesoleva otsuse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et võtta vastu jooksev tööprogramm. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011².

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.11, lk 13).

- (48) Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud kehtestatud jooksva tööprogrammiga, ning kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, näiteks teenuste osutamise katkemise oht, peaks komisjon võtma vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.
- (49) Käesoleva otsuse eesmärgid on liidus koosvõime suhtes tervikliku lähenemisviisi väljatöötamine, säilitamine ja edendamine, ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelise ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste ja ettevõtete ja kodanike vahelise tõhusa ja tulemusliku piiriülese või valdkondadevahelise elektroonilise suhtlemise hõlbustamine, liidu poliitika ja meetmete elluviimist toetavate koosvõime alaste lahenduste kindlakstegemine, loomine ja kasutamine ning koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamise hõlbustamine Euroopa haldusasutustes. Kuna nimetatud eesmärgi ei suuda liikmesriigid üksi tegutsedes piisavalt saavutada – liikmesriikidel oleks raske ja kulukas saavutada liikmesriigi tasandil Euroopa tasandi kooskõlastatust – küll aga saab neid kavandatava meetme ulatust ja mõju arvesse võttes paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1
Reguleerimisese ja eesmärgid

1. Käesoleva otsusega luuakse aastateks 2016–2020 Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks koosvõime alaste lahenduste ja ühiste raamistike programm (edaspidi „ISA² programm”).

ISA² programmi eesmärgid on:

- a) koosvõime suhtes tervikliku lähenemisviisi väljatöötamine, säilitamine ja edendamine liidus, et teha lõpp liidu koosvõime maastiku killustatusele;
- b) ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelise ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste ja ettevõtete ja kodanike vahelise tõhusa ja tulemusliku piiriülese või valdkondadevahelise elektroonilise suhtlemise hõlbustamine ning abi tulemuslikuma, lihtsama ja kasutajasõbralikuma e-halduse arendamiseks riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi haldusasutustes;
- c) liidu poliitika ja meetmete elluviimist toetavate koosvõime alaste lahenduste kindlakstegemine, loomine ja kasutuselevõtmine;
- d) koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamise hõlbustamine Euroopa haldusasutustes.

ISA² programmis võetakse arvesse koosvõime sotsiaalseid, majanduslikke ja muid aspekte, samuti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning mikroettevõtjate eriolukorda, eesmärgiga parandada ühelt poolt Euroopa haldusasutuste vahelist ning teiselt poolt Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike vahelist suhtlust.

2. ISA² programmiga tagatakse ühtne arusaam koosvõimest Euroopa koosvõime raamistiku kaudu ja selle rakendamise liikmesriikide haldusasutustes. Komisjon jälgib ISA² programmi kaudu Euroopa koosvõime raamistiku rakendamist.
3. ISA² programm on järg ISA programmile ning koondab, edendab ja laiendab selle tegevust.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „koosvõime” – eri organisatsioonide suutlikkus toimida koos vastastikku kasulike ja omavahel kokku lepitud ühiste eesmärkide nimel, sh organisatsioonide vahel nende toetatavate äriprotsesside kaudu teabe ja teadmiste vahetamine, mis toimub andmete vahetamisena nende vastavate IKT süsteemide vahel;
- 2) „koosvõime raamistik” – avalike teenuste osutamiseks koostööd teha soovivate organisatsioonide vahel kokku lepitud lähenemisviis koosvõimele, mille kohaldamisel määratakse kindlaks sellised ühised elemendid nagu asjaomase valdkonna sõnavara, mõisted, põhimõtted, tegevuskavad, suunised, soovitused, standardid, tehnilised kirjeldused ja tavad;

- 3) „ühised raamistikud” – etalonarhitektuur, tehnilised kirjeldused, mõisted, põhimõtted, tegevuskavad, soovitusel, standardid, metoodikad, suunised, semantilised varad ning samalaadsed lähenemisviisid ja dokumendid kas üksikult või üheskoos;
- 4) „üldteenused” – korralduslik ja tehniline suutlikkus pakkuda Euroopa haldusasutustele ühtset tulemust, sh üldist laadi toimivaid süsteeme, rakendusi ja digitaristuid, mis vastavad eri poliitikavaldkondade ja geograafiliste piirkondade tavakasutajate nõudmistele, koos neid toetava operatiivjuhtimisega;
- 5) „üldvahendid” – süsteemid, etalonplatvormid, jagatud ja koostööpõhised platvormid ning üldised komponendid, mis vastavad eri poliitikavaldkondade ja geograafiliste piirkondade tavakasutajate nõudmistele;
- 6) „koosvõime alased lahendused” – eri organisatsioonide koostööd hõlbustavad ja Euroopa haldusasutuste kindlakstehtud nõuetele tuginevad üldteenused ja -vahendid, mis töötatakse välja ja mida rahastatakse eraldi ISA² programmi kaudu või mis töötatakse välja koostöös liidu muude algatustega;
- 7) „meetmed” – projektid, juba toimivad lahendused ja nende kaasmeetmed;
- 8) „projekt” – ajaliselt piiratud jada täpselt määratletud ülesannetest, millega keskendutakse kasutajate kindlakstehtud vajadustele, rakendades etapiviisilist lähenemisviisi;

- 9) „peatatud meetmed” – ISA² programmi meetmed, mille rahastamine on teatavaks ajavahemikuks peatatud, kuid mille eesmärk on endiselt kehtiv ning mille suhtes kohaldatakse jätkuvalt ISA² programmi järelevalvet ja hindamist;
- 10) „kaasmeetmed” –
- strateegilised meetmed;
 - teabemeetmed ning ISA² programmi eelistest teavitamise ja teadlikkuse tõstmise meetmed, mis on suunatud Euroopa haldusasutustele ning vajaduse korral ettevõtetele ja kodanikele;
 - ISA² programmi haldamist toetavad meetmed;
 - kogemuste jagamise ning heade tavade vahetamise ja edendamisega seotud meetmed;
 - olemasolevate koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamist edendavad meetmed;
 - kogukonna moodustamise ja suutlikkuse suurendamise meetmed ning
 - meetmed, mille eesmärk on luua koostoime liidu teiste poliitikavaldkondade algatustega, mis on seotud koosvõimega;

- 11) „haldusasutusi toetavad vahendid” – koosvõime alased vahendid, raamistikud, suunised ja tehnilised kirjeldused, mis toetavad Euroopa haldusasutusi koosvõime alaste lahenduste kavandamisel, rakendamisel ja käitamisel;
- 12) „Euroopa haldusasutused” – liidu, riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi haldusasutused;
- 13) „lõppkasutajad” – Euroopa haldusasutused, ettevõtted, sh VKEd ja mikroettevõtjad, ning kodanikud;
- 14) „koosvõimet soodustavad kesksed tegurid” – hulka haldusasutusi hõlmavad koosvõime alased lahendused, mis on vajalikud avalike teenuste tõhusaks ja tulemuslikuks osutamiseks;
- 15) „Euroopa koosvõime etalonarhitektuur” – üldine struktuur, mis hõlmab koosvõime alaste lahenduste rakendamisel liidus kohaldatavaid põhimõtteid ja suuniseid;
- 16) „Euroopa koosvõime kaardistus” – hoidla, mis sisaldab Euroopa haldusasutustele mõeldud koosvõime alaseid lahendusi, mida pakuvad liidu institutsioonid ja liikmesriigid, ning mis on esitatud ühtlustatud vormis ja vastavad konkreetsetele korduvkasutatavuse ja koosvõimega seotud kriteeriumidele, mida on võimalik kajastada Euroopa koosvõime etalonarhitektuuris.

Artikkel 3

Tegevus

ISA² programmi raames toetatakse ja edendatakse järgimisi tegevusi:

- a) olemasolevate piiriüleste või valdkondadevaheliste koosvõime alaste lahenduste ja ühiste raamistike hindamine, täiustamine, rakendamine ja korduvkasutamine;
- b) uute piiriüleste või valdkondadevaheliste koosvõime alaste lahenduste ja ühiste raamistike arendamine, loomine, kasutusvalmidusse viimine, rakendamine ja korduvkasutamine;
- c) liidu kavandatavate või vastuvõetud õigusaktide IKT-alase mõju hindamine;
- d) selliste liidu ja riikliku tasandi õigusaktides esinevate lünkade kindlakstegemine, mis kahjustavad Euroopa haldusasutuste piiriülest või valdkondadevahelist koosvõimet;
- e) koosvõime alastest lahendustest saadavat kasu mõõtvate ja arvuliselt väljendavate mehhanismide, sealhulgas kulusäästu hindamise meetodikate väljatöötamine;
- f) liidu üldise koosvõime maastiku kaardistamine ja analüüs, luues selleks Euroopa koosvõime etalonarhitektuuri ja Euroopa koosvõime kaardistuse kui vahendid olemasolevate koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamise hõlbustamiseks ja selliseid lahendusi vajavate valdkondade kindlakstegemiseks, ning nimetatud etalonarhitektuuri ja kaardistust hooldades ja täiustades;
- g) Euroopa koosvõime strateegia, Euroopa koosvõime raamistiku ja Euroopa koosvõime etalonarhitektuuri hooldamine, ajakohastamine, edendamine ja nende rakendamise järelevalve;

- h) olemasolevate ühiste tehniliste kirjelduste ja standardite hindamine, ajakohastamine ja edendamine ning uute ühiste tehniliste kirjelduste, avatud tehniliste kirjelduste ja standardite loomine, kehtestamine ja edendamine liidu standardimisplatvormide kaudu ning koostöös – vastavalt vajadusele – Euroopa või rahvusvaheliste standardiorganisatsioonidega;
- i) sellise platvormi hooldamine ja avalikustamine, mis muudab parimad tavad kättesaadavaks ja võimaldab nende alast koostööd, toimib teadlikkuse tõstmise ja olemasolevate lahenduste, sealhulgas turva- ja ohutusraamistike levitamise vahendina, samuti aitab vältida kattuvust ning propageerib lahenduste ja standardite korduvkasutamist;
- j) uute koosvõime alaste teenuste ja vahendite kasutusvalmidusse viimine koos vastavate olemasolevate teenuste ja vahendite ajutise hooldamise ja käitamisega;
- k) parimate tavade kindlakstegemine ja propageerimine, koosvõime alaste algatuste kooskõlastamise suuniste koostamine ning lõppkasutajate vahelise piiriülese või valdkondadevahelise elektroonilise suhtluse seisukohalt oluliste küsimustega tegelevate kogukondade innustamine ja toetamine.

Komisjon töötab hiljemalt ...^{*} välja kodanikele ning ettevõtetele, sh VKEdele suunatud kommunikatsioonistrateegia, mille eesmärk on anda rohkem teavet ja suurendada teadlikkust ISA² programmi ning sellest saadava kasu kohta, ning rakendada ISA² programmi veebisaidil kasutajasõbralikke vahendeid.

^{*} ELT: palun sisestada kuupäev – 9 kuud pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva.

Artikkel 4
Üldpõhimõtted

ISA² programmi raames algatatud või jätkuvad meetmed peavad

- a) olema kasulikud ning lähtuma kindlakstehtud vajadustest ja programmi eesmärkidest;
- b) vastama järgmistele põhimõtetele:
 - subsidiaarsus ja proportsionaalsus;
 - kasutajakesksus;
 - kaasavus ja juurdepääsetavus;
 - avalike teenuste osutamine viisil, mis hoiab ära digitaalse lõhe tekkimise;
 - turvalisus, eraelu puutumatuse austamine ja andmekaitse;
 - mitmekeelsus;
 - halduskorra lihtsustamine ja ajakohastamine;
 - läbipaistvus;
 - teabe säilitamine;
 - avatus;
 - korduvkasutatavus ja kattuvuse vältimine;

- tehnoloogiline neutraalsus, võimalikult pikaajalised lahendused ja kohandatavus;
 - tõhusus ja tulemuslikkus;
- c) olema paindlikud, laiendatavad ja kohandatavad teistele ettevõtlus- või poliitikavaldkondadele, ning
- d) tõendama rahalist, korralduslikku ja tehnilist jätkusuutlikkust.

Artikkel 5

Meetmed

1. Komisjon rakendab artikli 9 kohaselt kehtestatud jooksvas tööprogrammis kindlaks määratud meetmeid koostöös liikmesriikidega ja kooskõlas artikliga 8.
2. Projektide kujul võetavad meetmed hõlmavad asjakohasel juhul järgmisi etappe:
 - algatamine;
 - kavandamine;
 - elluviimine;
 - lõpetamine ja lõpphindamine;
 - järelevalve ja kontroll.

Projektide etapid määratakse kindlaks ja täpsustatakse meetme lisamisel jooksvasse tööprogrammi. Komisjon teostab järelevalvet projektide elluviimise üle.

3. ISA² programmi elluviimist toetavad kaasmeetmed.

Artikkel 6

Valikukriteeriumid

Kõik ISA² programmi raames rahastatavad meetmed peavad vastama kõigile järgmistele valikukriteeriumidele:

- a) artikli 1 lõikes 1 sätestatud ISA² programmi eesmärgid;
- b) artiklis 3 sätestatud ISA² programmi üks või mitu tegevust;
- c) artiklis 4 sätestatud ISA² programmi üldpõhimõtted;
- d) artiklis 11 sätestatud rahastamistingimused.

Artikkel 7

Tähtsuse järgi järjestamine

1. Lõike 2 kohaselt järjestatakse kõik valikukriteeriumidele vastavad meetmed järgmiste tähtsuse järgi järjestamise kriteeriumide kohaselt:
 - a) meetme panus koosvõimesse maastikul, mida mõõdetakse selle põhjal, kui tähtis ja vajalik on meede kogu liidu koosvõime maastiku väljakujundamiseks;
 - b) meetme ulatus, mida kajastab lõpuleviidud meetme horisontaalne mõju kõigis asjaomastes valdkondades;
 - c) meetme geograafiline ulatus, mida kajastab sellega hõlmatud liikmesriikide ning kaasatud Euroopa haldusasutuste arv;
 - d) meetme pakilisus, mida kajastab selle võimalik mõju, võttes arvesse teiste rahastamisallikate puudumist;
 - e) meetme korduvkasutatavus, mida mõõdetakse selle abil, millises ulatuses saab selle tulemusi korduvkasutada;
 - f) olemasolevate ühtsete raamistike ja koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamine;
 - g) meetme seos liidu algatustega, mida kajastab meetme abil teiste liidu algatustega, näiteks digitaalse ühtse turuga tehtava koostöö tase ning meetme panus neisse.

2. Lõikes 1 osutatud tähtsuse järgi järjestamise kriteeriumid on samaväärsed. Jooksvas tööprogrammis loetakse prioriteetsemaks need kõlblikud meetmed, mis vastavad teiste kõlblike meetmetega võrreldes suuremale arvule kriteeriumidele.

Artikkel 8

Rakenduseeskirjad

1. ISA² programmi rakendamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse Euroopa koosvõime strateegiat ja Euroopa koosvõime raamistikku.
2. Liikmesriikide ja liidu infosüsteemide koosvõime tagamiseks viidatakse koosvõime alaste lahenduste kindlaksmääramisel teabevahetust ja teenuste loimimist käsitlevatele olemasolevatele ja uutele Euroopa standarditele või avalikult kättesaadavatele või avatud tehnilistele kirjeldustele.
3. Koosvõime alaste lahenduste väljatöötamise või täiustamise aluseks on või sellega kaasneb vastavalt vajadusele arvamustevahetus, kogemuste jagamine ning parimate tavade vahetamine ja edendamine. Selleks viib komisjon omavahel kokku asjaomased sidusrühmad ning korraldab ISA² programmis käsitletavate küsimuste teemalisi konverentse, seminare ja muid kohtumisi.
4. ISA² programmi raames koosvõime alaseid lahendusi ellu viies võetakse asjakohasel juhul nõuetekohaselt arvesse Euroopa koosvõime etalonarhitektuuri.
5. Asjakohasel juhul lisatakse koosvõime alased lahendused ja nende ajakohastatud versioonid Euroopa koosvõime kaardistusse ning tehakse Euroopa haldusasutustele korduvkasutamiseks kättesaadavaks.

6. Komisjon innustab ning võimaldab liikmesriikidel alati liituda meetme või projektiga igas selle etapis.
7. Kattuvuse vältimiseks viidatakse ISA² programmi raames rahastatavate koosvõime alaste lahenduste puhul asjakohasel juhul liidu või liikmesriikide asjaomaste algatuste abil saavutatud tulemustele ning korduvkasutatakse olemasolevaid koosvõime alaseid lahendusi.
8. Selleks et suurendada koostoimet ning tagada vastastikku täiendavad ja ühendatud jõupingutused, kooskõlastatakse meetmed vajaduse korral liidu teiste asjaomaste algatustega.
9. ISA² programmi raames loodud või täiustatud koosvõime alaste lahenduste puhul tuginetakse kogemuste vahetamisele ning parimate tavade vahetamisele ja levitamisele. ISA² programm edendab ühishuvi pakkuvate raamistike ja lahenduste ümber koonduvaid kogukonna moodustamise meetmeid, millesse kaasatakse asjaomaseid sidusrühmi, sealhulgas mittetulundusühendusi ja ülikoole.

Artikkel 9

Jooksev tööprogramm

1. Meetmete rakendamiseks võtab komisjon hiljemalt ...* vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse jooksev tööprogramm kogu käesoleva otsuse kohaldamise ajaks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 12 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Komisjon võtab vähemalt kord aastas vastu rakendusaktid jooksva tööprogrammi muutmiseks.

* ELT: palun sisestada kuupäev – kuus kuud pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva.

Jooksvas tööprogrammis määratakse kindlaks, järjestatakse tähtsuse alusel, dokumenteeritakse, valitakse välja, kavandatakse, rakendatakse ja viiakse ellu meetmed, hinnatakse neid, levitatakse nende tulemusi ning vastavalt artikli 11 lõikele 5 peatatakse või lõpetatakse nende rahastamine.

2. Meetme lisamiseks jooksvasse tööprogrammi peab see olema kooskõlas artiklitega 6 ja 7.
3. ISA programmi või mõne muu liidu algatuse raames käivitatud ja edasi arendatud projekti võib lisada jooksvasse tööprogrammi selle igas etapis.

Artikkel 10

Eelarvesätted

1. Vahendid eraldatakse kasutusetapis oleva projekti või lahenduse lisamisel jooksvasse tööprogrammi või pärast jooksvas tööprogrammis ja selle muudatustes kindlaks määratud projektietapi edukat läbimist.
2. Jooksva tööprogrammi muudatused, mis käsitlevad eelarveeraldise, mille suurus on üle 400 000 euro meetme kohta, võetakse vastu kooskõlas artikli 12 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. ISA² programmi kohaste meetmete puhul võib olla vajalik teenuste sisseostmiseks hangete korraldamine, mille puhul kohaldatakse määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 sätestatud liidu hankelepingute sõlmimise eeskirju.

Artikkel 11
Meetmete rahastamine

1. Ühiste raamistike ja üldvahendite väljatöötamist, loomist ja täiustamist rahastatakse ISA² programmist. Selliste raamistike ja vahendite kasutamist rahastavad Euroopa haldusasutused.
2. Üldteenuste väljatöötamist, loomist, kasutusvalmidusse viimist ja täiustamist rahastatakse ISA² programmist. Selliste teenuste keskset käitamist liidu tasandil võidakse samuti rahastada ISA² programmist juhul, kui see teenib liidu huve ja on jooksvas tööprogrammis nõuetekohaselt põhjendatud. Kõikidel muudel juhtudel rahastatakse nende teenuste kasutamist muudest vahenditest.
3. Koosvõime alaseid lahendusi, mis võetakse ISA² programmi raames üle kas nende kasutusvalmidusse viimiseks või nende vahepealsel perioodil hooldamiseks, rahastatakse ISA² programmist seni, kuni need võetakse üle mõnda teise programmi või algatusse.
4. Kaasmeetmeid rahastatakse ISA² programmist.
5. Meetme rahastamise võib peatada või lõpetada kooskõlas artiklis 5 sätestatud järelevalve ja kontrolli tulemustega ning hinnates seda, kas meede vastab jätkuvalt kindlaksmääratud vajadustele, on tulemuslik ja tõhus.

Artikkel 12
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike koosvõime alaste lahenduste komitee (edaspidi „ISA² komitee”). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu võtab komisjon kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 8 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid. Nimetatud aktid kehtivad kuni kuus kuud.

Artikkel 13
Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon teostab ISA² programmi rakendamise ja mõju üle korrapärasest järelevalvet, eesmärgiga hinnata, kas selle meetmed vastavad jätkuvalt kindlaksmääratud vajadustele. Komisjon uurib ka programmi koostoimet seda täiendavate liidu programmidega.
2. Komisjon esitab ISA² komiteele ning Euroopa Parlamendi vastutava(te)le komisjoni(de)le, nõukogule ja Regioonide Komiteele igal aastal aruande ISA² programmi rakendamise kohta.

Komisjon teostab artikli 9 lõike 1 kohaselt kehtestatud jooksva tööprogrammi raames korrapäraselt järelevalvet kogu liidus koosvõime alaste lahenduste rakendamise ja korduvkasutamise üle.

3. Komisjon korraldab ISA² programmi vahehindamise 30. septembriks 2019 ja lõpphindamise 31. detsembriks 2021 ning edastab kõnealuste hindamiste tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule samadeks kuupäevadeks. Sellega seoses võib Euroopa Parlamendi vastutav komisjon või vastutavad komisjonid kutsuda komisjoni esindaja tutvustama hindamiste tulemusi ja vastama parlamendikomisjoni liikmete esitatud küsimustele.
4. Lõikes 3 osutatud hindamiste käigus uuritakse muuhulgas ISA² programmi meetmete asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja kasulikkust, sealhulgas asjakohasel juhul ettevõtjate ja kodanike rahulolu, ning jätkusuutlikkust ja sidusust. Lõpphindamise käigus uuritakse lisaks seda, mil määral on ISA² programm saavutanud oma eesmärgi, näiteks koosvõime alaste lahenduste korduvkasutamine kogu liidus, pöörates erilist tähelepanu Euroopa haldusasutuste poolt väljendatud vajadustele.
5. ISA² programmi tulemuslikkuse hindamisel lähtutakse artikli 1 lõikes 1 sätestatud eesmärkide täitmisest ja artikli 4 punktis b loetletud põhimõtete järgimisest. Eesmärkide saavutamise mõõdikuna kasutatakse eelkõige peamiste koosvõimet soodustavate kesksete tegurite arvu ning Euroopa haldusasutustele pakutavate ja nende asutuste kasutatavate haldusasutusi toetavate vahendite arvu. ISA² programmi tulemuste ja mõju mõõtmisel kasutatavad näitajad määratakse kindlaks jooksvas tööprogrammis.

6. Hindamise käigus uuritakse seda, millist kasu on meetmed toonud liidule seoses ühise poliitika arendamisega, tehakse kindlaks võimalikud kattuvused, uuritakse sidusust täiustamist vajavate valdkondadega ja kontrollitakse koostoimet liidu muude algatustega, eelkõige Euroopa ühendamise rahastuga.

Hinnatakse ka ISA² programmi meetmete asjakohasust kohalike ja piirkondlike ametiasutuste jaoks seoses eesmärgiga suurendada haldusasutuste koosvõimet ning avalike teenuste osutamise tulemuslikkust.

7. Hinnangud sisaldavad kohaldatavuse korral järgmist teavet:

- a) mõõdetav ja eristatav kasu, mida koosvõime alased lahendused toovad, sidudes IKT lõppkasutajate vajadustega;
- b) koosvõimeliste IKT-põhiste lahenduste mõõdetav ja eristatav kasulik mõju.

8. Lõpuleviidud või peatatud meetmeid hinnatakse programmi üldise hindamise käigus. Selle raames analüüsitakse meetmete sobitumist Euroopa koosvõime maastikku ning hinnatakse nende kasutuselevõttu, kasulikkust ja korduvkasutatavust.

Artikkel 14

Rahvusvaheline koostöö

1. ISA² programm on avatud osalemiseks teistele Euroopa Majanduspiirkonna riikidele ja kandidaatriikidele nende liiduga sõlmitud lepingute raames.

2. Soodustatakse koostööd muude kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide või organitega, eriti Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse ja idapartnerluse raames, ning naaberriikidega, eelkõige Lääne-Balkani ja Musta mere piirkonna riikidega. Sellega seotud kulusid ei kaeta ISA² programmist.
3. Asjakohasel juhul toetatakse ISA² programmi raames programmi lahenduste kasutamist kolmandates riikides.

Artikkel 15

Liiduvälised algatused

Ilma et see piiraks liidu muu poliitika rakendamist, võib ISA² programmi raames loodud või kasutatavaid koosvõime alaseid lahendusi rakendada mittekaubanduslikul otstarbel liiduvälistes algatustes, kui selleks ei tehta liidu üldeelarvest lisakulutusi ega kahjustata koosvõimelise lahenduse peaesmärki liidus.

Artikkel 16

Andmekaitse

ISA² programmi käitavate lahenduste kaudu isikuandmete töötlemisel tuleb järgida direktiivides 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ ning määruses (EÜ) nr 45/2001 kehtestatud põhimõtteid ja sätteid.

Artikkel 17
Finantssätted

1. ISA² programmi rakendamise rahastamispakett selle kohaldamise perioodiks on 130 928 000 eurot.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad iga-aastased assigneeringud mitmeaastase finantsraamistiku piires.
3. ISA² programmi jaoks ette nähtud rahaeraldisest võib katta ka kulud, mis on seotud ettevalmistus-, järelvalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistegevusega, mille korrapärasest teostamisest nõutakse programmi haldamiseks ja programmi eesmärkide saavutamiseks.

Artikkel 18
Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2020.

Erandina käesoleva artikli teisest lõigust kohaldatakse artiklit 13 alates 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2021.

....,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja